

SİRKÜLER*İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik***BDO**

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 02.01.2025
Sirküler No : 2025/002

6183 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KURUM ALACAKLARININ TAKİP İŞLEMLERİ GENELGESİNDE DEĞİŞİKLİK

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 25/12/2024 tarih ve 2024/15 sayılı “2024/12 Sayılı Genelgede Değişiklik” konulu Genelge yayımlanmıştır.

Bilindiği üzere, 6183 Sayılı Kanun Kapsamında Kurum Alacaklarının Takip İşlemleri Genelgesi’nde yer alan borç türü bazında çok zor durum tespiti için esas alınan tutarlar ile tecil yetki tutarları her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar arttırılmaktadır.

Buna istinaden yayımlanan 2024/15 sayılı Genelge ile; çok zor durum incelemesinde esas alınan tutar ve tecil yetkilerine ilişkin tutarlarda güncelleme, tecil işlemlerine ilişkin usul ve esasları ile Genelge’nin bazı maddelerinde değişiklikler yapılmıştır.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2024 yılında 15 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166’dan fazla ülkede bulunan 1.800 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 119.611 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Söz konusu güncellemeler ve değişiklikler aşağıdaki gibidir;

1. “*Teminatın değerlendirilmesi*” başlıklı bölümünün ondördüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 684 üncü maddesine göre, bir şeye malik olan kimse, o şeyin bütünleyici parçalarına da malik olur. Bütünleyici parça, yerel âdetlere göre asıl şeyin temel unsuru olan ve o şey yok edilmedikçe, zarara uğratılmadıkça veya yapısı değiştirilmedikçe ondan ayrılmasına olanak bulunmayan parçadır. Aynı Kanunun 686. maddesine göre, bir şeye ilişkin tasarruflar, aksi belirtilmedikçe onun eklentisini de kapsar. Eklenti, asıl şey malikinin anlaşılabilen arzusuna veya yerel âdetlere göre, işletilmesi, korunması veya yarar sağlaması için asıl şeye sürekli olarak özgülenen ve kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır maldır. Eklenti, asıl şeyden geçici olarak ayrılmakla bu niteliğini kaybetmez."

- Yukarıda değiştirilen paragrafta; Mülkiyet hakkını ve ona ilişkin bütünleyici parçalar ile eklentilerin mülkiyet durumunu netleştirerek, **malın bütünlüğünü korumayı hedeflemektedir**. Bir malın sahibi, o mala ait bütünleyici parçalara da otomatik olarak sahip olurken, eklentiler ise malın işlevini, korunmasını ve değerini artıran, sürekli olarak ona bağlı olan unsurlar olarak tanımlanmaktadır. **Bu düzenlemeler, mülkiyet ilişkilerinde belirsizliği azaltmayı, alacaklı ve borçluların haklarını belirginleştirmeyi ve ekonomik güvenliğin sağlanması amaçlamaktadır.**

2. “*Borçlunun ölümü hâlinde idari para cezalarının takip işlemleri*” bölümü;

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38 inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Ceza sorumluluğu şahsidir.*” hükmüne istinaden, kişilerin işledikleri idari veya adli suçlardan dolayı adli ve idari merciler tarafından verilen cezaların yalnızca o kişiye uygulanması gerekmektedir.
- 6183 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre para cezaları terimi, adli ve idari para cezalarını ifade etmektedir.
- Bu nedenle, idari para cezası uygulanan kişilerin ölümü hâlinde, Anayasanın 38 inci maddesinde yer verilen cezaların şahsiliği ilkesi gereğince, bu idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi gerekmektedir.

şeklinde değiştirilmiştir.

3. “*Çok zor durum incelemesine ilişkin borç tutarlarının güncellenmesi*” bölümü;

- 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre, Kurum alacağının vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi borçluyu çok zor duruma düşürecekse tecil işlemi yapılabilmektedir. Borçlunun çok zor durum tespiti, aşağıda belirtilen likidite oranlarına göre yapılacak olup oranın virgülden sonraki ilk iki rakamı dikkate alınacak ve herhangi bir yuvarlama işlemi yapılmayacaktır.

$$\text{Likidite oranı} = \frac{(\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar})}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}} \leq 1$$

$$\text{Likidite oranı} = \frac{(\text{Kasa} + \text{Banka} + \text{Kısa Vadeli Alacaklar})}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}} \leq 1$$

- Likidite oranının; "1,00" ve altında olması halinde bu durum, borçlu açısından çok zor durum olarak kabul edilecek, "1,01" ve üzerinde olması halinde ise borçluların tecil talepleri reddedilecektir. Likidite oranının "0,51" ile "1,00" aralığında olması halinde azami 18 aya kadar, "0,50" ve altında olması durumunda ise azami 36 aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesini sağlayacak şekilde borçlar ödeme planına bağlanabilecektir. Bu süreler, azami tecil süreleri olup tecile yetkili makamlar tarafından daha az süreli tecil yapılabilecektir.

Genelge kapsamında verilen örnekler üzerinde değişikliğe gidilmiştir.

4. "Borç türü bazında 500.000 TL'nin altında ve 500.000 TL'nin üzerinde borcu olanlar için çok zor durum tespiti" bölümlerinde yer alan 500.000 TL ibaresi, 700.000 TL olarak değiştirilmiştir.
5. "İlk taksitin ödenmesi ve tecilin başlaması" bölümü;
 - Tecil talep edilen borç tutarının ödeme planı bazında en az %10'u ilk taksit (peşinat) tutarı olarak belirlenecek, kalan borç diğer taksitlere eşit olarak bölünecektir. Ancak, taksit sayısının 9 ve altında olması halinde tecil edilecek borç tutarı talep edilen taksit sayısına bölünecek ve ilk taksit (peşinat) dahil bütün taksit tutarları eşit olarak belirlenecektir.
 - Tecil işlemi, belirlenen ilk taksit tutarının defaten ödendiği tarihte başlayacaktır.

şeklinde değiştirilmiştir.

6. "Tecilde yetki tutarları ve tecil taleplerinin değerlendirilmesi" bölümü;
 - 50.000.001 TL ve üzerindeki alacaklar için Kurum Yönetim Kurulu,
 - 40.000.001- 50.000.000 TL arası alacaklar için Kurum Başkanı,
 - 30.000.001- 40.000.000 TL arası alacaklar için Sigorta Primleri Genel Müdürü,
 - 20.000.001- 30.000.000 TL arası alacaklar için İcra Daire Başkanı, İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde 14.000.001- 29.000.000 TL (dâhil) arası alacaklar için Sosyal Güvenlik İl Müdürleri, 14.000.000 TL ve altındaki alacaklar için ise icra takip işlemlerinin yürütüldüğü Sosyal Güvenlik Merkez Müdürleri,
 - Diğer büyükşehirlerde 12.000.001- 23.000.000 TL (dâhil) arası alacaklar için Sosyal Güvenlik İl Müdürleri, 12.000.000 TL ve altındaki alacaklar için ise icra takip işlemlerinin yürütüldüğü Sosyal Güvenlik Merkez Müdürleri,

- *Büyükşehir olmayan illerde 10.000.001- 20.000.000 TL (dâhil) arası alacaklar için Sosyal Güvenlik İl Müdürleri, 10.000.000 TL ve altındaki alacaklar için ise icra takip işlemlerinin yürütüldüğü Sosyal Güvenlik Merkez Müdürleri,*

şeklinde değiştirilmiştir.

7. "Tecil talebinin değerlendirilmesi ve karar alınması" bölümünde yer alan ikinci paragraf;
 - *Tecili yapacak makamlar, usul ve esaslara göre tayin ettikleri tecil şartlarını belirleyeceklerdir. Tayin edilen şartların borçlu tarafından kabul edilmesi esastır. Borçlu tarafından tecil şartları kabul edilmediği takdirde tecil işlemi yapılmayacaktır.*
8. "Tecil işlemi bozulanların yeni tecil taleplerinin değerlendirilmesi" başlıklı bölümünde yer alan "üç defa" ibaresi "iki defa" şeklinde değiştirilmiştir.
9. "Tecil yetkisi" başlığı "Tecil yetkisi ve tecil taleplerinin değerlendirilmesi" şeklinde değiştirilmiş ve aynı bölüme "Tecil işlemi bozulanların mücbir sebep kapsamındaki tecil taleplerinin değerlendirilmesi" başlığı ile aşağıdaki alt bölüm eklenmiştir.
 - *Mücbir sebep kapsamında ertelenen Kurum alacaklarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre yapılacak tecil işlemlerinde, talep tarihinden önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine ve aynı maddenin altıncı fıkrasına göre yapılan tecil işlemleri ile özel kanunlardan yararlanmak amacıyla bozulmuş olan tecil işlemlerinin bozulmuş olup olmadığına bakılmayacaktır.*
10. "Cari ay primlerinin aksatılması" başlıklı bölümünün birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.
 - *Bununla birlikte, ödenmeyen cari ay prim borçları için tecil talep edilmesi halinde, bu borçların mevcut tecil işlemine eklenmesi veya bunlar için ayrı bir faizsiz tecil işlemi yapılması söz konusu olmayıp bu tecil talepleri 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamındaki usul ve esaslara göre değerlendirilecektir.*
11. "Tecilin bozulması hâlinde mahsup işlemleri" başlıklı bölümünün birinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.
12. "Diğer kanunlarda belirtilenler" başlıklı bölümünün (41) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.
 - *7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince, spor federasyonlarının malları Devlet malı hükmündedir ve haczedilemez.*
 - *257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 10 uncu maddesi gereğince, bu kanuna göre ödenecek harçlıklar, yardım veya herhangi bir hizmet karşılığı olarak veya sair suretlerle hiçbir kesintiye tabi tutulamaz ve borç için haczedilemez."*

13. "Konkordato" başlıklı bölümünün altıncı paragrafında geçen "süresi" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.
14. Ek-1 ve Ek-1/a formları ile Ek-5 yazı örneği değiştirilmiştir.

Yukarıda belirtilen maddelerden 4, 6 ve 8 numaralı maddeler 01/01/2025 tarihinde, diğer maddeler ise 25/12/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Söz Konusu Genelge'ye ulaşmak için [tıklayınız](#).

Saygılarımızla.